

Vår dato 07.01.2011
Deres dato
Vår referanse Arne Skjelle
Deres referanse

Kommunal- og regiondepartementet
v/prosjektleder Morten Haveraaen
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Stortingsmelding om bygningspolitikk

Viser til innspillsmøte i Drammen 19.oktober hvor undertegnede deltok med et innlegg på vegne av Byggevareindustriens Forening.
I det etterfølgende gis en kort redegjørelse for våre hovedpunkter i møtet.
Viser også til brev fra BNL datert 15.12.2010 og Boligprodusentenes Forening datert 12.11.2010 som delvis berører de samme temaer.

Byggevareindustriens Forening er tilknyttet BNL og representerer norske produsenter av byggevarer innenfor de fleste materialområder. Medlemmene har en årlig omsetning på nærmere 25 milliarder kroner.

Markedstilsyn-Markedsovervåking/kontroll

Byggevaremarkedet kjennetegnes av internasjonalisering og fjerning av handelshindre mellom landene. EUs etablering av det indre marked med harmonisering av regelverk og standarder og vår tilknytning via EØS avtalen, er et viktig element i denne utviklingen. Konsekvensen er et sterkt økende antall leverandører og produkter i det norske markedet. Delvis fra land med et lavere kostnadsnivå og et annet regelverk - tradisjon enn i Norge og som derved blir svært konkurransedyktige i vårt marked.

Parallelt har det skjedd en utvikling mot et økende antall reguleringer og hyppige endringer, med det resultat at de samlede reguleringer fremstår som komplisert, uoversiktlig og krevende.

Kravene til dokumentasjon etter de ulike reguleringer (Plan og bygningslov m.fl.) gjelder ethvert produkt som inngår i et byggverk og innebærer betydelige kostnader. Erfaring indikerer at disse kostnader for produsenter kan summere seg opp til en femtedel av de samlede produksjonskostnadene.

De senere år er det avdekket en rekke tilfeller hvor produkter som omsettes og benyttes i byggverk, har mangelfull eller ingen dokumentasjon. Også tilfeller hvor det angis bedre egenskaper/kvalitet enn det som kan dokumenteres f.eks i forhold til brann, isolasjon, bæreevne, miljø, misbruk av CE-merke osv .

For å sikre lik konkurranse mellom aktører i markedet, kvalitet og at offentlig regelverk etterleves er dette uakseptabelt.

I lys av nivået på dokumentasjonskostnader som er nevnt ovenfor, kan en omgåelse av regelverket innebære et betydelig konkurransefortrinn i markedet.

Det kan lønne seg å være useriøs.

Tapene blir de som tar lover og regler på alvor og antagelig byggherrer /samfunn som kan ende opp med bygg med lavere kvalitet og sikkerhet.

Plan- og bygningsloven tillegger Statens bygningstekniske etat(BE) ansvaret som tilsynsmyndighet for produkter til byggverk og utøvelse av markedskontroll.

Slik situasjonen er i dag tilføres ikke BE tilstrekkelige ressurser til å etablere et aktivt og synlig markedstilsyn som er ute i markedet.

Begrensede ressurser kan etter vårt syn, ikke være en unnskyldning for myndighetene til ikke å oppfylle sine forpliktelser, like lite som dette kan brukes som argument eller unnskyldning for bedrifter for ikke å følge regelverkets krav.

Den nye Varepakkeforordningen fra EU som er i ferd med å bli inntatt i norsk lovgivning, definerer overordnede regler for etablering av nasjonale kontaktpunkter for å øke kunnskapen om og lette tilgjengeligheten til myndighetskrav til produkter. Samtidig angis hvordan markedstilsyn skal organiseres og gjennomføres nasjonalt. Statene pålegges å etablere egnet koordinering og samarbeide mellom sine respektive markedstilsynsmyndigheter og derved samordning mellom nasjonale tilsynsetater. Vi støtter dette og regner derfor med at det etableres et nærmere samarbeid mellom nasjonale tilsynsmyndigheter og etater som berører byggevarer (BE, KLIF, Arbeidstilsynet..).

I forslaget til revisjon av EUs Byggevaredirektiv (blir en forordning) som forventes behandlet i EU Parlamentet i løpet av januar, inntas i artikkel 10 at EØS-landene nasjonalt skal etablere slike kontaktpunkter knyttet til byggevarer og byggevarereguleringen.

Det anmodes om at Stortingsmeldingen fokuserer på nødvendigheten av at myndighetene øremerker økte midler og ressurser for å styrke markedsovervåkingen og markedskontrollen i byggevaremarkedet.

Samtidig som samarbeidet og koordineringen mellom tilsynsetatene underlagt ulike myndighetsetater, styrkes.

En helhetlig Bygningspolitikk

Vi mener det er viktig at Stortingsmeldingen fokuserer på nødvendigheten av en helhetlig bygningspolitikk og samordning på tvers av sektormyndigheter.

Det er et tankekors at sektormyndigheter hver for seg utformer regelverk med tilhørende konsekvensanalyser uten i tilstrekkelig grad å analysere helhetsvirkningen og forholdet til annen regulering. Konsekvensen blir et uoversiktlig, ineffektivt og overlappende regelverk.

Som nevnt foran forsterkes utfordringen med omfanget av EU-reguleringer – direktiver og forordninger - som vi stort sett er forpliktet til etter EØS-avtalen, å ta inn i vårt nasjonale regelverk.

Som et aktuelt eksempel nevnes EUs Bygningsenergidirektiv som er Olje- og Energidepartementets ansvar og som ikke samordnes med det øvrige regelverk (TEK) som utformes i Kommunal- og Regionaldepartementet. Dette er uheldig og gir liten mening.

Et annet eksempel er EUs forordning for kjemikalier og stoffer - REACH – som er Miljøverndepartementets/KLIFs ansvar. Dette er en omfattende og krevende regulering som direkte og indirekte berører byggevarer og byggsektoren. For å unngå overlapping og dobbeltregulering må berørte departementer samordne sin virkemiddelbruk. Norske særreguleringer må unngås.

Et siste eksempel er EU s *Lead Market Initiative (LMI)* og *Sustainable Consumption and Production* som hver for seg inneholder en rekke tiltak som før eller senere vil føre til reguleringer og nasjonal politikk som berører byggsektoren. Økodesigndirektivet er et eksempel på en forordning som er under implementering i Norge. Her ligger det inne planer om produktkrav til flere såkalte ”energirelaterte ”byggprodukter som allerede er ”regulert” med harmoniserte produktstandarder i forhold til Byggevaredirektivet/TEK (f.eks. vinduer og isolasjon.). Denne utviklingen synes å ha liten oppmerksomhet innen byggområdet både på myndighetsnivå og i næringen.

Vi mener det er nødvendig å etablere en bedre overvåkning av EUs regelverksutvikling og bygningsrelatert politikk på tvers av sektorer.

Nasjonalt bør det etableres en praksis som sikrer en samordning på tvers av sektormyndigheter og som ivaretar behovet for å vurdere den samlede effekt/virkning av regelverket og unngå overlappende reguleringer.

Vennlig hilsen

Byggevareindustriens Forening

Arne Skjelle
adm. direktør